

Mnenje Odbora regij – Erasmus za vse

(2012/C 225/15)

ODBOR REGIJ

- odločno pozdravlja višja finančna sredstva, ki so bila predlagana za program. Sredstva bi bilo treba med posamezna področja izobraževanja in področje mladih porazdeliti tako, da bo vsem področjem zagotovljeno povečanje sredstev;
- opozarja na pomen vseživljenjskega učenja: zato mora program v enaki meri podpirati vse starostne skupine in vsa področja učenja;
- meni, da bi morale biti spodbujanje največje na področjih, kjer sta potreba in možen učinek največja. Zaradi tega bi bilo treba sredstva jasno prerazporediti, in sicer v smeri projektov za tiste, ki trenutno nimajo veliko stikov s programi mobilnosti, tj. šole, mlade izven formalnega izobraževanja in odrasle, ki se izobražujejo in usposablajo;
- izraža mnenje, da bodo posamezniki dobro pripravljeni na nenehno spreminjajočo se prihodnost, če bodo veliki izzivi na lokalni in regionalni ravni ustrezno obravnavani. Posameznik bo tako pripravljen na vseživljenjsko učenje. Čedalje več ljudi bo zaključilo šolanje, se vpisalo v visokošolski študij in izkoristilo priložnost, da del šolanja zaključijo v različnih delih Evrope, obenem pa bodo vso Evropo obravnavali kot možni trg dela;
- vidi prednosti v sodelovanju institucij tudi pri projektih mobilnosti. Če mobilnost poteka v institucionalnem okviru, lahko ustvari boljše izhodišča za visoko kakovost in dolgoročneje, strateško učinkovanje,
- opozarja na svoje dobre izkušnje z deli prejšnjih programov, kot je na primer COMENIUS Regio, ki omogočajo vključevanje zunajšolskih ustanov in katerih cilj je spodbujati evropsko sodelovanje na šolskem področju na lokalni in regionalni ravni.

Poročevalka	Yoomi RENSTRÖM (SE/PES), članica mestnega sveta Ovanåker
Referenčni dokument	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa „ERASMUS ZA VSE“ – Program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport COM(2011) 788 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Veliki izzivi

1. meni, da se Evropa sooča z izzivi, ki so zaradi finančne in gospodarske krize postali še večji. Strukturni problemi postajajo čedalje vidnejši: zadevajo nizko rast produktivnosti, velike dele prebivalstva, ki so zunaj trga dela, čedalje večje povpraševanje po zdravstvenih in oskrbovalnih storitvah zaradi staranja prebivalstva in primanjkljaj v javnih proračunih;

2. v gospodarskih neravnovesjih vidi poglavitni in čedalje nujnejši problem, ki lahko ogrozi demokracijo. Preveč mladih opušta šolanje in nima znanj, ki so potrebna za sodelovanje v demokratičnem življenju in za začetek ustreznega poklicnega življenja, ki ga bodo zaznamovale spremembe. Možnost posameznikov, da se udeležujejo vseživljenjskega učenja, je osnovni predpogoj za močno demokracijo in prihodnjo rast. V okviru boja proti brezposelnosti in socialni izključenosti je treba odpraviti tudi segregacijo po spolu na trgu dela;

3. izraža mnenje, da je izobraževanje temeljno sredstvo EU za uspešno soočanje z velikimi izzivi in približanje družbe znanja ljudem; se seznanja s predlogom Komisije za novi program, ki nadomešča dosedanje programa s področja mladih in izobraževanja ter jih združuje v skupni program. Program lahko s poudarjanjem evropske razsežnosti krepi državljanstvo Unije in prispeva k spodbujanju socialne kohezije, tako da čedalje več ljudi v vsem njihovem življenju dobi kakovostno izobrazbo. Pomembno je zagotoviti, da bodo vse ciljne skupine iz predhodnih programov še naprej v zadostnem obsegu deležne podpore EU;

4. v celoti podpira krovna cilja strategije Evropa 2020, ki sta za predlagani program velikega pomena: prvi je zmanjšanje deleža oseb, ki predčasno opustijo šolanje, pod 10 %, drugi pa, da bi vsaj 40 % mladih od 30. do 34. leta starosti končalo terciarno stopnjo izobrazbe. Da bi dosegli ta cilja, je treba izobraževanje organizirati in zagotavljati drugače kot danes, ko le redki zaključijo izobraževanje. Tako nastanejo nove zahteve po tem, kako na lokalni in regionalni ravni doseči večjo kakovost in dostopnost izobraževanja za vse;

5. izraža mnenje, da velik izziv doseči vse ljudi – to izhaja tudi iz dokumenta Komisije – pomeni, da morajo šole začeti delovati na nov način. S kakovostno izobrazbo v dobrih predšolskih ustanovah se lahko radovednost otrok in njihova volja do učenja ohranita in okrepi že v zgodnjem otroštvu. Za spodbujanje vseživljenjskega učenja niso potrebne le možnosti vseživljenjskega usposabljanja in izobraževanja ali priložnosti za spremembo poklicne usmeritve, ampak tudi ustrezen odnos otrok in mladih do izobraževanja kot prvega koraka v vseživljenjskem učenju;

6. izraža prepričanje, da je treba odpreti dostop do visokošolskih institucij, da bi te postale dostopne čim širšemu krogu ljudi. Poleg tega postavlja prihodnji trg dela nove zahteve, kar pomeni, da je treba nadaljevati in okrepiti prizadevanja za boljšo uskladitev med kvalifikacijami in možnostmi zaposlitve, tako na ravni EU kot držav članic ter lokalnih in regionalnih oblasti. Zato je pomembno, da se združijo različne pobude v okviru strategije Evropa 2020, mora pa biti tudi jasno, da se s prednostnimi nalogami izobraževalnega programa podpirajo vse ustrezne pobude ⁽¹⁾;

7. izraža mnenje, da je potreben širok nabor možnosti izobraževanja, da bi dosegli vse ljudi. Primeri tega so obsežna raba tehnologije (IKT), regionalne visokošolske ustanove, ki lahko dosega široke ciljne skupine, spodbujanje neformalnega in priložnostnega izobraževanja mladih in odraslih, da bi olajšali vrnitev v izobraževanje in poleg tega ustvarili potrebne pogoje, da bi se izobraževanje zaključilo in omogočilo vseživljenjsko učenje.

ODBOR REGIJ

Pristojnost lokalnih in regionalnih oblasti

8. opozarja na to, da imajo lokalne in regionalne oblasti pri izvajanju tako evropskih programov izobraževanja in usposabljanja kot drugih pobud EU na tem področju osrednjo vlogo. Kajti v številnih državah članicah EU so lokalne in regionalne oblasti glavne nosilke splošnega izobraževanja in usposabljanja na osnovnošolski in srednješolski ravni ter izobraževanja odraslih;

⁽¹⁾ Najpomembnejše vodilne pobude v okviru strategije Evropa 2020 v tej povezavi so Mladi in mobilnost, Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta, Unija inovacij in Evropska digitalna agenda.

9. izraža mnenje, da imajo lokalne in regionalne oblasti usklajevalno funkcijo za lokalni in regionalni razvoj in rast ter s tem tudi zanimanje za izboljšanje sposobnosti delovne sile. Na lokalni in regionalni ravni se prihodnje potrebe trga dela najhitreje in najjasneje prepoznajo, in na tej ravni se lahko aktivira učinkovit prilagoditveni mehanizem, ki vsebuje vseživljenjsko učenje posameznika;

10. opozarja, da so v današnjih časih pogosta lokalna in regionalna partnerstva za inovacije in znanje, s katerimi oblasti, lokalno gospodarstvo, mladinske organizacije, regionalne visoke šole in druge izobraževalne institucije razvijajo različne možnosti sodelovanja. Takšna partnerstva lahko pomembno prispevajo k temu, da se izobraževanje in usposabljanje prilagodi potrebam družbe in poklicnega življenja ter posebnim potrebam regij, ki se soočajo s podobnimi izzivi. Nacionalne programske agencije bi si morale zato pri izvajanju izobraževalnega programa EU prizadevati za sodelovanje s temi partnerstvi, ker so takšna partnerstva strateškega pomena, saj spodbujajo čezmejno sodelovanje in prenos znanja med lokalnimi in regionalnimi oblastmi;

11. vidi še en razlog za zagotovitev močnega lokalnega in regionalnega sodelovanja pri izobraževalnem programu EU v pomembnem demokratičnem vidiku: možnost sodelovanja v demokratični družbi, razvoja znotraj nje in priložnost postati nosilec demokracije;

12. jasno navaja, da ima lokalna in regionalna raven velik vpliv tudi na priseljence in podpira njihovo vključevanje v novo domovino, pri čemer imata izobraževanje in usposabljanje tako za otroke kot odrasle odločilno vlogo. Razmere so lahko znotraj države zelo različne.

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve o predlaganem programu

13. ugotavlja, da je cilj programa EU Erasmus za vse za izobraževanje, usposabljanje in mlade s pomočjo internacionalizacije izboljšati kakovost pouka in pridobivanja znanja ter spodbujati evropsko razsežnost; izraža podporo temu horizontalnemu namenu in je mnenja, da je predlog Komisije dobra osnova za doseganje dejanskih sprememb. Z okrepljeno izmenjavo se izboljša razširjanje zglednih zamisli in postopkov ter podpirajo potrebne reforme za sodobne izobraževalne sisteme;

14. izraža mnenje, da program lahko pomembno prispeva k mobilizaciji vseh zadevnih akterjev, da bi pospešili spremembe v izobraževalnem sistemu in pri delu z mladimi ter s tem ugodili potrebam novega gospodarstva, ki temelji na znanju, in prizadevanjem družbe za več družbenega vključevanja in odgovornosti;

15. poudarja, da bivanje v tujini v času izobraževanja in usposabljanja ter delovna praksa v tujini posameznika še zlasti učinkovito podpirata pri razvoju in pridobivanju koristnih izkušenj za nadaljnje izobraževanje in poklicno življenje. Z uporabo

osebnih sposobnosti posameznika v novem okolju se krepijo tako strokovne kot splošne kvalifikacije, povečuje samostojnost in izboljšuje sposobnost sporazumevanja;

16. izraža prepričanje, da so medkulturne kompetence, jezikovno znanje in mednarodno znanje v času globalizacije in vse močnejšega čezmejnega prepletanja življenjskih in poklicnih področij čedalje pomembnejši;

17. se strinja s Komisijo, da mobilnost mladim krepi čut za evropsko identiteto in državljanstvo ter preprečuje ksenofobijo;

18. ponovno poudarja stališče, da je treba sprejeti posebne ukrepe za zagotovitev enakega dostopa do mobilnosti za vse ciljne skupine, zajete v programu, ne glede na geografski položaj regije, iz katere prihajajo ⁽²⁾, in nenazadnje za tiste, ki živijo na redko poseljenih območjih, na otokih, v gorskih regijah in najbolj oddaljenih regijah;

19. izraža mnenje, da bodo posamezniki dobro pripravljeni na nenehno spreminjajočo se prihodnost, če bodo veliki izzivi na lokalni in regionalni ravni ustrezno obravnavani. Posameznik bo tako pripravljen na vseživljenjsko učenje. Čedalje več ljudi bo zaključilo šolanje, se vpisalo v visokošolski študij in izkoristilo priložnost, da del šolanja zaključijo v različnih delih Evrope, obenem pa bodo vso Evropo obravnavali kot možni trg dela.

ODBOR REGIJ

Raznolikost in široka vloga izobraževanja

20. v celoti podpira cilj, da se izboljšajo znanje in spretnosti posameznika, da bi olajšali vključevanje vseh v trg dela in izboljšali njihovo zaposljivost; istočasno opozarja, da izobraževanje in usposabljanje ne bi smela služiti izključno boljši zaposljivosti, temveč da mora biti splošni cilj razvoj celotne osebnosti posameznika; opozarja tudi na pomen vseživljenjskega učenja: zato mora program v enaki meri podpirati vse starostne skupine in vsa področja učenja;

21. tudi jasno navaja, da bi morala izobraževanje in usposabljanje, ki spodbujata ustvarjalnost in inovativnost posameznika, spodbujati tudi duhovni in socialni razvoj. Seveda se je treba v času gospodarske krize in visoke brezposelnosti osredotočiti na vlogo šolanja in spodbujanje zaposljivosti; vendar poudarja, da je treba tudi v kriznih časih zagotoviti dolgoročni razvoj, da bo Evropa pozneje v boljšem položaju. Zato

⁽²⁾ CdR 290/2011 fin.

je treba spodbujati vključujoče izobraževanje, ki se nanaša na posameznika kot celoto, oblikovati pa je treba tudi sisteme za vseživljenjsko učenje;

22. poudarja, kako pomembno je, da se usposabljanje razume kot nedvoumen sestavni del vseživljenjskega učenja. Pri tem sta znanje in izobraževanje ključna dejavnika, pri čemer se v današnjih časih v delovnem življenju postavljajo visoke zahteve na primer pri poznavanju jezikov. Pri tem je treba upoštevati, da usposabljanje zajema zelo širok spekter in ima pomembno vlogo tako pri vključevanju ljudi v slabem položaju kot pri odličnosti na različnih poklicnih področjih;

23. opozarja na osrednjo nalogo lokalnih in regionalnih akterjev pri spodbujanju ustvarjalnosti in inovativnosti mladih ter pri zagotavljanju prostora za njihov intelektualni in socialni razvoj. To je odločilnega pomena za osebno emancipacijo in socialno vključevanje mladih. Zato so potrebni tudi ukrepi, ki mladim omogočajo združitev izobraževanja ter poklicnega in družinskega življenja;

24. izpostavlja, da visokošolske ustanove niso zgolj izobraževalne ustanove, ampak imajo zlasti pomembno vlogo za regionalni razvoj in so pomemben vir prihodnjih inovacij. Zato je treba visokošolsko izobraževanje posodobiti. Februarja 2012 je Komisiji predložil svoje stališče o potrebnih spremembah v visokem šolstvu 2012⁽³⁾. Trije sestavni deli trikotnika znanja – izobraževanje, raziskave in inovacije – morajo biti jasno povezani med seboj. Takšna povezava in regionalna raven se vzajemno krepi. Za to je potrebno sodelovanje med lokalno, regionalno, nacionalno in evropsko ravno, zlasti prek lokalnih in regionalnih partnerstev;

25. opozarja na to, da izobraževanje odraslih posamezniku daje priložnost za vseživljenjski razvoj njegovih sposobnosti. Spodbuja novo poklicno usmeritev, ki jo med drugim zahteva prožni in nenehno spreminjajoči se trg dela, in poleg tega udeležencem posreduje pomembno dodano vrednost za njihovo socialno, poklicno, državljsko, kulturno in gospodarsko življenje. Programi izobraževanja odraslih, ki temeljijo na partnerstvu, sodijo med najpomembnejše možnosti, da se posameznikom in lokalnim oblastem zagotovi večji vpliv. Zato je zlasti pomembno, da se razvoj izobraževanja odraslih v državah članicah in regijah spodbuja prek izobraževalnega programa EU.

ODBOR REGIJ

Posebne opombe k predlogu

Osnova v Pogodbi in subsidiarnost

26. se strinja s Komisijo, da predlagani program temelji na ciljnih iz členov 165 in 166 PDEU in da ga je treba izvesti v skladu z načelom subsidiarnosti. Zato je vključitev lokalnih in

regionalnih oblasti ter nosilcev odločanja v snovanje, izvajanje in usmerjanje predloženih ukrepov izredno pomembno; ob upoštevanju člena 174 o teritorialni koheziji poudarja, da je treba nujno in v celoti upoštevati regionalne razlike v EU in različna izhodišča regij za izvajanje ciljev strategije Evropa 2020.

ODBOR REGIJ

Struktura programa

27. poudarja, da je treba posamezne dejavnosti v okviru predlagane razdelitve na tri glavna področja (mobilnost, institucionalno sodelovanje in oblikovanje ukrepov) organizirati tako, da bodo vse ciljne skupine imele dobre možnosti za udeležbo, da se tako dosežejo cilji programa. Namen predlagane strukture bi moralo biti olajšanje tesnejšega medsektorskega sodelovanja in obsežnejše razširjanje primerov dobre prakse ter rezultatov. Vendar pa Odbor ugotavlja, da je treba v večji meri upoštevati posebnosti izvenšolskega in priložnostnega učenja mladih, zato predlaga, da se doda ločeno poglavje o mladih, kot velja za primer športa;

28. meni, da je izredno pomembno v novem programu pokriti potrebe različnih skupin po podpori za sodelovanje. Skladen program prosilcem zagotavlja več jasnosti in boljši pregled. Vsekakor pa je treba dejavnosti organizirati tako, da bodo posamezne ciljne skupine lahko pri njih sodelovale na način, ki jim ustreza. Za udeležbo pri projektih mobilnosti in sodelovanja veljajo različni pogoji, odvisno od vrste izobraževanja ali dejavnosti na področju mladih. Upoštevati je treba potrebe različnih ciljnih skupin glede informacij, postopkov prijave, proračunskih pravil in meril za posamezne dejavnosti, npr. tako, da se določen delež sredstev nameni udeležbi posameznih ciljnih skupin, da se za različne ciljne skupine opredelijo posebne strukture, organizirajo dejavnosti, ki so za določene ciljne skupine posebej pomembne ipd. Poleg tega je treba na vsak način zagotoviti, da se bodo lahko za udeležbo prijavile tudi manjše ustanove, ki jih je najti predvsem na področju šolstva, mladinskega dela in izobraževanja odraslih. Odbor se zavzema predvsem za ukrepe, ki spodbujajo sodelovanje prikrajšanih oseb;

29. pozdravlja navedeni cilj povečanja učinkovitosti in poenostavitve programa zlasti za uporabnike. Zelo pomembno je, da imajo uporabniki korist od poenostavitve upravnih postopkov;

30. prepozna koristi sodelovanja institucij tudi pri projektih mobilnosti. Če mobilnost poteka v institucionalnem okviru, lahko ustvari boljša izhodišča za visoko kakovost in dolgoročneje, strateško učinkovanje. To lahko pomaga tudi

⁽³⁾ CoR 290/2011 fin.

posamezniku, na primer z enostavnejšim prenosom kreditnih točk. Vendar je pomembno, da takšen institucionalni okvir upošteva različne vrste organizacij, ki sodelujejo pri programu;

31. izraža mnenje, da je pri delu pri projektih mobilnosti potrebno, da se na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ustvari večja pripravljenost za nadaljnjo podporo mobilnosti po koncu projekta, da bi ohranili ustvarjene strukture in stike. Projekti naj bi prispevali k odpravljanju ovir in k spodbujanju trajne izmenjave, tako da lahko postane mobilnost po izteku projekta sestavni del redne dejavnosti;

32. meni, da je pomembno, da oblike štipendiranja v posameznih državah dopuščajo tudi možnost, da se del izobraževanja zaključi tudi v drugih državah članicah;

33. se seznanja s predlogom Komisije, da bi skupaj z Evropsko investicijsko banko oblikovali evropski sistem posojil za študente, ki bi dopolnjeval sisteme posameznih držav; poudarja, da tovrstna posojila ne smejo privedi do komercializacije učne mobilnosti, in izraža dvome, ali naj bi se program zlasti opiral na skupino EIB, saj so stroški jamstva precejšnji, povpraševanje pa je v državah članicah zelo različno;

34. v zvezi s sodelovanjem pri oblikovanju ukrepov izpostavlja, da morajo obstajati platforme za dialog med ustreznimi akterji na področju izobraževanja in gospodarstva, in poudarja pomen sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti tako pri odprti metodi usklajevanja kot pri izvajanju programa.

ODBOR REGIJ

Priložnostno in neformalno učenje – mladi in šport

35. meni, da je pomembna ohranitev mobilnosti v vseh učnih situacijah. Ta pristop se uporablja tako, da se opozarja na pomen vseh oblik učenja, formalnega, priložnostnega in neformalnega. Ugotavlja, da želi Komisija vse oblike učenja vključiti v en program. Vendar pa poudarja, da so za organizacijo priložnostnega in neformalnega učenja izven izobraževalnih ustanov potrebni povsem drugačni pogoji, zato mora biti to ustrezno razvidno v strukturi programa. V zvezi s tem bi bili pomembni tudi ukrepi, s katerimi bi prebudili in spodbudili iniciativnost mladih;

36. se zlasti zavzema za ukrepe, s katerimi se spodbuja sodelovanje ljudi, ki so na nek način prikrajšani; zavzema se za spodbujanje socialnega vključevanja, množičnih športov, prostovoljstva, enakih možnosti in telesne dejavnosti, ki izboljšuje zdravje, z večjo udeležbo v športu, pri čemer se je treba osredotočiti na prikrajšane skupine, kot so invalidi in osebe z motnjami v duševnem razvoju;

37. izraža mnenje, da je struktura programa lahko koristna za vsa področja učenja. Poudarja, da bi lokalne in regionalne

oblasti morale imeti možnost sodelovanja pri oblikovanju, izvajanju in nadaljnji obravnavi programa, da se lahko deli, ki se v lokalnem okviru izkažejo za težavne, čim bolj spremenijo;

38. meni, da so na primer tudi pri omogočanju udeležbe prek manjših organizacij in sodelovanja v manjšem okviru potrebne spremembe in pojasnitve; to se nanaša zlasti na mladinske organizacije in ustanove za izobraževanje odraslih, v številnih vidikih pa tudi na šole in vrtce;

39. opozarja, da na področju športa poteka priložnostno in neformalno učenje v velikem obsegu. Poleg tega obstajajo vprašanja, ki so specifična za šport in ki prihajajo zlasti do izraza v političnem sodelovanju, in sicer boj proti dopingu, nasilju in rasizmu ter podpiranje dobro delujočih športnih organizacij;

40. priznava, da imajo ukrepi za podporo politične udeležbe mladih v sedanjem programu Mladi in mobilnost zelo pozitivne rezultate, predvsem ukrepi za spodbujanje strukturiranega dialoga in seminarji za mlade o socialnih, kulturnih in političnih vprašanjih, ki mlade zanimajo; poudarja njihov pomen in poziva k nadaljevanju in razvoju teh ukrepov v okviru nove generacije programov;

41. dejstvo, da bi moral program v večjem obsegu podpirati mobilnost vodij šol in vodij usposabljanj, in sicer na podlagi dogovorjenih meril z medsebojnim priznavanjem med regijami in državami članicami, obravnava kot del priložnostnega in neformalnega učenja;

42. pozdravlja tudi podporo programa projektom nadnacionalnega sodelovanja na področju športa in meni, da je priložnost za izvedbo čezmejnih projektov sodelovanja, ki so zajeti v programu, bistveni vidik evropske dodane vrednosti tega programa;

43. pozdravlja poenostavitev, ki se uvaja tudi glede mednarodne razsežnosti. Se strinja s Komisijo, da je treba podpreti krepitev zmogljivosti v tretjih državah, vključno z novimi državami pristopnicami, s posebnim poudarkom na sosednjih državah; vendar poudarja, da je treba finančne instrumente EU, ki so namenjeni zunanjemu sodelovanju, v celoti izkoristiti.

ODBOR REGIJ

Proračunska vprašanja

44. odločno pozdravlja višja finančna sredstva, ki so bila predlagana za program; velikost proračuna bo pokazala, kakšen pomen Komisija pripisuje kakovosti izobraževanja. Ta pa je odločilna za uspešnost doseganja horizontalnih ciljev EU. Sredstva bi bilo treba med posamezna področja izobraževanja in področje mladih porazdeliti tako, da bo vsem področjem zagotovljeno povečanje sredstev;

45. meni, da je treba sredstva EU porabiti učinkovito, da se dosežejo cilji, določeni v programu, in da morajo na podlagi preglednih kvantitativnih in kvalitativnih meril obstajati možnosti za usmerjanje sredstev na tista področja, na katerih imajo največji učinek in se najučinkoviteje porabijo. Zato poudarja, da je treba redno spremljati program na vseh ravneh, da se ugotovi, koliko sredstev je treba prerazporediti. Pomembno pa je, da se sredstva razporedijo z lokalnega in regionalnega vidika, tako da se upošteva razporeditev znotraj posamezne države. Poleg tega mora biti možna prerazporeditev sredstev znotraj države članice, tako da se porabijo na najučinkovitejši način glede na lokalne in regionalne danosti;

46. meni, da morajo o strukturi nacionalnih agencij odločiti države članice, saj so pristojne za sprejemanje decentraliziranih ukrepov za izvajanje in upravljanje programa na nacionalni ravni;

47. v zvezi s tem izraža mnenje, da bi morala Komisija pravočasno pred začetkom programa predstaviti, kako se bo merila učinkovitost in katere kazalnike je treba pri tem uporabiti. Kazalnike in ustrezna merila je treba vnaprej jasno določiti, tako da države članice, lokalne in regionalne oblasti in udeleženci vedo, pri čem so. Odbor regij meni, da bi morali takšni kazalniki zajemati tako količinske kakor tudi kakovostne elemente;

48. se seznanja, da Komisija želi del aktivnosti, ki so prej sodile v program vseživljenjskega učenja, v prihodnje kriti iz evropskih socialnih skladov. Da bi to delovalo, je treba zagotoviti, da določbe socialnih skladov to dopuščajo in da se države članice ter lokalne in regionalne oblasti te spremembe zavedajo in se z njo strinjajo;

49. meni, da bi morale biti zahteve z upravnega in finančnega vidika sorazmerne z višino finančne pomoči. Pri manjših projektih ni treba zahtevati tako obsežne in zamudne kontrole kot pri večjih projektih;

50. istočasno opozarja, da so izhodišča in sposobnost sodelovanja pri programu različni, kar bi lahko vplivalo na stroške. To je lahko povezano na primer s pomanjkanjem zanimanja za izobraževanje, invalidnostjo, možnostmi poravnanja potnih in nastanitvenih stroškov ali z različnimi regionalnimi pogoji.

ODBOR REGIJ

Ključne kompetence kot vodilno načelo

51. meni, da je prihodnje delo ključno, da Komisija vseživljenjsko delo za vse vzame za vodilno pobudo za svoj predlog in kot izredno pomembno obravnava možnost, da vsi lahko

pridobijo poglobljena znanja in spretnosti, ki so navedena v priporočilu o ključnih kompetencah ⁽⁴⁾;

52. meni, da mora biti izhodišče programa, da se pri pridobivanju ključnih kompetenc podprejo vsi ljudje. To pomeni, da so glavne ciljne skupine otroci in učitelji v šolah, mladi izven formalnega izobraževanja ter odrasli, ki si želijo nadaljnega izobraževanja in usposabljanja.

ODBOR REGIJ

Sklepne ugotovitve

Večja opora na zgodnje ukrepanje in multiplikatorje

53. opozarja na prejšnje mnenje OR ⁽⁵⁾, v katerem je poudaril, da je treba pripravljenost za bivanje v tujini zaradi pridobivanja izobrazbe začeti negovati že zgodaj. Zanimanje za druge kulture je treba pri otrocih in mladih že zgodaj prebuditi, dobiti pa morajo tudi možnost, da prepoznajo prednosti učenja drug od drugega. Zgodnji stik z evropskimi programi spodbuja pripravljenost in sposobnost za izobraževanje in delo v tujini, kar koristi skupnemu trgu dela, rasti in evropskemu državljanstvu. Opozarja, da se otroci v zgodnji mladosti lažje in učinkoviteje učijo tujih jezikov;

54. opozarja na to, da je zanj prednostno vprašanje socialno vključevanje, na katero lahko ta program v veliki meri vpliva. To se nanaša na velike, heterogene skupine šolarjev, ki zaradi učnih težav, socialnih problemov in izključenosti ali zato, ker odraščajo v tuji državi s tujo kulturo, potrebujejo različne oblike pomoči. V tem trenutku je problem ta, da veliko mladih z nezadostnimi osnovnimi znanji opusti ali prekine šolanje. Obstajati morajo možnosti, da se podpre razvoj metod in širjenje strokovnega znanja, da bi podprli lokalne, regionalne in nacionalne nosilce odločanja na tem področju;

55. poudarja, da je doseganje slojev s pomanjkanjem zanimanja za izobraževanje in ekonomsko prikrajšanih slojev pri tem velik izziv. Zato je toliko bolj pomembno, da se evropski projekti začnejo že v šolah in predšolskih ustanovah. Tako se lahko dosežejo vsi šolarji, s čimer lahko program razvije svojo izravnalno vlogo in istočasno krepi evropsko razsežnost;

56. se strinja s Komisijo glede pomena vključitve oseb na strateških položajih oziroma oseb, ki lahko razširjajo informacije in dobre primere. Sem sodijo na primer učitelji, vodje usposabljanja, mladinski delavci, svetovalci, nekdanji udeleženci pri ukrepih mobilnosti, vodje šol ali osebe na vodstvenih položajih;

⁽⁴⁾ Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (2006/962/ES).

⁽⁵⁾ Mnenje OR o Zeleni knjigi o spodbujanju učne mobilnosti za mlade, CđR 246/2009 fin.

57. opozarja na svoje dobre izkušnje z deli prejšnjih programov, kot je na primer COMENIUS Regio, ki omogočajo vključevanje zunajšolskih ustanov in katerih cilj je spodbujati evropsko sodelovanje na šolskem področju na lokalni in regionalni ravni, pri čemer sodelujejo partnerji pri temah v skupnem interesu, izmenjujejo izkušnje in lahko razvijajo trajnostne strukture sodelovanja.

ODBOR REGIJ

Prednostne ciljne skupine in usmeritev

58. meni, da je treba program na vseh ravneh redno spremljati, da se zagotovi, da je primeren za doseganje splošnih ciljev. Tudi v novi generaciji programov pa mora biti možno podpreti ukrepe, učinek katerih je težko ali le dolgoročno, tj. šele po koncu programskega obdobja, merljiv, pri čemer pa je njihova korist dokazana z drugimi znaki. Znan je na primer pomen zgodnjih ukrepov iz drugih študij, kar po mnenju Odbora velja tudi za spodbujanje evropske razsežnosti;

59. z mešanimi občutki ocenjuje usmeritev trenutnega proračuna za projekte mobilnosti, ki se odraža tudi v imenu programa; izraža mnenje, da se izboljšanje kakovosti izobraževanja in največja evropska dodana vrednost lahko dosežeta zlasti s projekti sodelovanja in institucionalnim sodelovanjem, kar bi se moralo jasneje odražati v proračunu. Na ta način bi se lahko spodbujali tudi manjši projekti sodelovanja, ki so bolj prilagojeni določenim ciljnim skupinam ali lahko pomenijo vstop v obsežnejše sodelovanje;

60. izraža mnenje, da so izzivi, ki jih je v uvodu navedla Komisija, ustrezno zajeti v uvodni izjavi k predlogu. To pa nujno ne velja za predlagano porazdelitev sredstev. Pri tem je občuten poudarek na večjem financiranju projektov in mobilnosti v visokošolskem izobraževanju. Evropski programi naj bi spodbujali in si prizadevali za zaželen razvoj in večjo kakovost, zaradi česar bi morale biti spodbujanje največje na področjih, kjer sta potreba in možen učinek največja. Zaradi tega bi bilo treba sredstva jasno prerazporediti, in sicer v smeri projektov za tiste, ki trenutno nimajo veliko stikov s programi mobilnosti, tj.

šole, mlade izven formalnega izobraževanja in odrasle, ki se izobražujejo in usposablajo;

61. pozdravlja namen Komisije, da se tudi v prihodnje podpirajo dejavnosti v okviru programa Jean Monnet za poučevanje in raziskave o evropskem združevanju na visokošolski ravni, vendar meni, da ta posebna podpora ne sme biti namenjena zgolj institucijama, navedenima v predlogu Komisije. Odbor poudarja, da je treba šest evropskih visokošolskih ustanov, ki v obdobju 2007–2013 prejemajo sredstva iz programa Jean Monnet (Akademija za evropsko pravo, Evropska akademija, Evropski univerzitetni inštitut, Mednarodni center za evropsko usposabljanje, Evropski inštitut za javno upravo in Evropska agencija za razvoj izobraževanja oseb s posebnimi potrebami), upoštevati tudi v prihodnje, da se izboljšata geografska porazdeljenost in kulturna raznolikost teh ustanov odličnosti v evropskem interesu;

62. opozarja na tesno povezavo med slabim šolskim uspehom in neugodnim socialno-ekonomskim položajem, ki sta ključna dejavnika za število mladih, ki niso niti zaposleni niti se ne šolajo ali usposablajo. Prekinitev tega začaranega kroga je velik izziv za evropske lokalne in regionalne oblasti in v okviru te pobude jo je treba obravnavati kot prednostno nalogo, ki deloma ustreza ciljem izobraževanja in deloma cilju zaposlovanja, podpira pa jo več vodilnih pobud. OR si želi večji poudarek tega vidika pri porazdelitvi sredstev;

63. v celoti podpira cilj, ki izhaja iz uvodne izjave k predlogu in se nanaša na nov program za področje izobraževanja in mladih, ter pripravljenost Komisije, da upošteva veliko skupin ljudi, ki se lahko v različnih življenjskih obdobjih nadalje razvijajo kot posamezniki in ki prejmejo kakovostno ponudbo izobraževanja. Zato je treba namen programa sporočiti tako jasno, da se bodo vse ciljne skupine počutile vključene. Vendar pa poimenovanje programa *Erasmus za vse* pošilja sporočilo, da je glavni poudarek na visokošolskem izobraževanju; na podlagi tega nasprotja z znanim ambicioznim ciljem ter v skladu z najboljšim možnim doseganjem ciljev strategije Evropa 2020 OR priporoča preoblikovanje proračuna in prilagoditev imena programa.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

Naslov

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o uvedbi programa „Erasmus za vse“ Program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport	UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o uvedbi programa „ Erasmus za vse EVROPA UČENJA “ Program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport

Obrazložitev

Sedanji program Erasmus je močno povezan z višješolsko izobrazbo in mobilnostjo. Področje uporabe novega programa EU je veliko širše in naslov „Erasmus za vse“ bi bil lahko zavajajoč.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(3) Splošna prepoznavnost med širšo javnostjo v državah članicah in sodelujočih tretjih državah imena „Erasmus“ kot sinonima za mobilnost udeležencev izobraževanja v Uniji govori v prid širše uporabe te znamke s strani glavnih izobraževalnih sektorjev, ki jih program zajema.	(3) Splošna prepoznavnost med širšo javnostjo v državah članicah in sodelujočih tretjih državah imena „Erasmus“ kot sinonima za mobilnost udeležencev izobraževanja v Uniji govori v prid širše uporabe te znamke s strani glavnih izobraževalnih sektorjev, ki jih program zajema.

Obrazložitev

Skladno z zahtevo po spremembi imena programa.

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(27) Treba je določiti merila uspešnosti, na katerih mora temeljiti dodeljevanje proračunskih sredstev med države članice za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije.	(27) Treba je določiti merila uspešnosti, na katerih mora temeljiti dodeljevanje proračunskih sredstev med države članice <u>in znotraj njih</u> za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, <u>pri tem pa je treba ustrezno upoštevati lokalne in regionalne posebnosti.</u>

Obrazložitev

Regionalne razlike utegnejo imeti velik učinek na uspešnost in tako tudi vplivati na dodelitev proračunskih sredstev.

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(30) Evropska komisija in visoki predstavnik Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko sta v svojem Skupnem sporočilu o novem odzivu na spreminjajoče se sosedstvo ⁽¹⁾ med drugim poudarila cilj, da se še bolj olajša sodelovanje sosednjih držav v ukrepih Unije na področju mobilnosti in krepitve zmogljivosti v visokošolskem izobraževanju in odpiranje prihodnjega programa za izobraževanje sosednjim državam.	(30) Evropska komisija in visoki predstavnik Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko sta v svojem Skupnem sporočilu o novem odzivu na spreminjajoče se sosedstvo ⁽¹⁾ med drugim poudarila cilj, da se še bolj olajša sodelovanje sosednjih držav v ukrepih Unije na področju mobilnosti in krepitve zmogljivosti <u>v šolah (eTwinning) in visokošolskem izobraževanju in odpiranje prihodnjega programa za izobraževanje sosednjim državam.</u>
⁽¹⁾ COM(2011) 303 final, 25.5.2011.	⁽¹⁾ COM(2011) 303 final, 25.5.2011.

Obrazložitev

Skupno sporočilo izrecno opredeljuje sodelovanje v okviru programa eTwinning.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(33) Da se zagotovi hitro odzivanje na spremenjene potrebe med celotnim trajanjem programa, je treba pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenesti na Komisijo glede določb, ki se nanašajo na merila uspešnosti in na ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije. Zlasti je pomembno, da Komisija med svojim pripravljalnim delom izvede ustrezna posvetovanja, vključno na ravni izvedencev. Komisija mora pri pripravi in sestavljanju delegiranih aktov zagotoviti sočasno, pravočasno in ustrezno posredovanje ustreznih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.	(33) Da se zagotovi hitro odzivanje na spremenjene potrebe med celotnim trajanjem programa, je treba pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenesti na Komisijo glede določb, ki se nanašajo na merila uspešnosti in na ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije. Zlasti je pomembno, da Komisija med svojim pripravljalnim delom izvede ustrezna posvetovanja, vključno na ravni izvedencev. <u>Po potrebi se je treba posvetovati tudi z Odborom regij, zlasti kar zadeva vprašanja v zvezi s čezmejnimi sodelovanjem.</u> Komisija mora pri pripravi in sestavljanju delegiranih aktov zagotoviti sočasno, pravočasno in ustrezno posredovanje ustreznih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu. Po potrebi se je treba posvetovati tudi z Odborom regij, zlasti kar zadeva vprašanja v zvezi s čezmejnimi sodelovanjem.

Obrazložitev

V posvetovalni proces je v skladu s členom 307 PDEU treba vključiti tudi Odbor regij.

Predlog spremembe 6

Člen 1(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ta uredba uvaja program za ukrepanje Unije na področju izobraževanja, usposabljanja, mladih in športa z nazivom „Erasmus za vse“ (v nadaljnjem besedilu: program).	Ta uredba uvaja program za ukrepanje Unije na področju izobraževanja, usposabljanja, mladih in športa z nazivom „ Erasmus za vse Evropa učenja“ (v nadaljnjem besedilu: program).

Obrazložitev

Skladno z zahtevo po spremembi imena programa.

Predlog spremembe 7

Člen 5c

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
spodbujati nastanek evropskega prostora vseživljenjskega učenja, sprožati politične reforme na nacionalni ravni, podpirati posodobitev sistemov izobraževanja in usposabljanja, vključno z neformalnim učenjem, ter podpirati evropsko sodelovanje na področju mladih, zlasti s povečanim političnim sodelovanjem, boljše uporabo orodij za priznavanje in preglednost ter z razširjanjem dobrih praks; ustrezni kazalnik: število držav članic, ki izkoriščajo rezultate odprte metode koordinacije pri razvoju svojih nacionalnih politik	spodbujati nastanek evropskega prostora vseživljenjskega učenja, sprožati politične reforme na nacionalni ravni, podpirati posodobitev sistemov izobraževanja in usposabljanja, vključno z <u>s priložnostnim in</u> neformalnim učenjem, ter podpirati evropsko sodelovanje na področju mladih, zlasti s povečanim političnim sodelovanjem, boljše uporabo orodij za priznavanje in preglednost ter z razširjanjem dobrih praks; ustrezni kazalnik: število držav članic, ki izkoriščajo rezultate odprte metode koordinacije pri razvoju svojih nacionalnih politik.

Obrazložitev

Skladno z opredelitvijo vseživljenjskega učenja (člen 2(1)).

Predlog spremembe 8

Člen 6

Predlog Komisije	Amandma
Na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih si program prizadeva za doseganje svojih ciljev z naslednjimi tremi vrstami ukrepov	Na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih si program prizadeva za doseganje svojih ciljev z naslednjimi tremi vrstami ukrepov
a) učna mobilnost posameznikov,	a) učna mobilnost <u>vseh</u> posameznikov, <u>da se zagotovi enakopraven dostop ne glede na kraj bivanja</u> .
b) sodelovanje za inovacije in dobre prakse,	b) sodelovanje za inovacije in dobre prakse,
c) podpora za reformo politik.	c) podpora za reformo politik.

Obrazložitev

EU bi morala zagotoviti enakopraven dostop vsem državljanom ne glede na kraj bivanja. Študenti iz najbolj oddaljenih regij EU imajo zaradi zelo velike razdalje, ki jih loči od celine, manjše možnosti za mobilnost. Zato bi bilo na podlagi člena 349 PDEU treba uvesti ukrepe za spodbujanje mobilnosti, tako da bi bili ukrepi, ki jim bo namenjeno 63 % sredstev, enako dostopni vsem mladim, ne glede na kraj bivanja. Tako kot g. Solbes, nekdanji španski minister za kmetijstvo, gospodarstvo in finance ter nekdanji komisar, v poročilu *Najbolj oddaljene evropske regije na enotnem trgu: vpliv EU na svetu*, ki ga je pripravil na prošnjo komisarja Barniera, pozivamo k okrepitvi „politik mobilnosti mladih in univerzitetnih študentov z dodatnimi finančnimi sredstvi za program Erasmus, tako da bodo pokriti stroški za prevoz študentov iz najbolj oddaljenih regij v glavno mesto države članice, v primeru študentov drugih držav članic, ki želijo sodelovati v programu Erasmus v visokošolski izobraževalni ustanovi v najbolj oddaljenih regijah, pa tudi za prevoz iz glavnega mesta posamezne države članice v eno izmed najbolj oddaljenih regij. Za ustvarjanje ugodnih pogojev za projekte mobilnosti študentov iz najbolj oddaljenih regij na višjih stopnjah izobraževanja je treba na nacionalni ravni spodbujati in podpirati učenje jezikov in izmenjave v nižji starosti.“

Predlog spremembe 9

Člen 10c

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(c) podpirati naslednje evropske akademske institucije, ki si prizadevajo za cilje evropskega pomena;	(c) podpirati naslednje evropske akademske institucije, ki si prizadevajo za cilje evropskega pomena;
(i) Evropski univerzitetni inštitut, Firenze;	(i) Evropski univerzitetni inštitut, Firenze;
(ii) Evropsko akademijo (v Bruggeu in Natolinu);	(ii) Evropsko akademijo (v Bruggeu in Natolinu);
	(iii) <u>Akademijo za evropsko pravo, Trier;</u>
	(iv) <u>Mednarodni center za evropsko usposabljanje, Nica;</u>
	(v) <u>Evropski inštitut za javno upravo, Maastricht;</u>
	(v) Evropsko agencijo za razvoj izobraževanja oseb s posebnimi potrebami, Odense;

Obrazložitev

Šest evropskih visokošolskih ustanov, ki v obdobju 2007–2013 prejemajo podporo iz programa Jean Monnet, bi bilo treba upoštevati tudi v prihodnje, da se izboljšata geografska porazdelitev in kulturna raznolikost teh ustanov odličnosti v evropskem interesu.

Predlog spremembe 10

Člen 16(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Javni in zasebni zavodi znotraj glavnih sektorjev izobraževanja, ki jih program zajema, uporabljajo ime „Erasmus“ za namene obveščanja in razširjanja informacij v zvezi s programom; ime se povezuje z glavnimi sektorji izobraževanja, kakor sledi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „visokošolsko izobraževanje Erasmus“, povezano z vsemi vrstami visokošolskega izobraževanja v Evropi in mednarodno, — „usposabljanje Erasmus“, povezano s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter izobraževanjem odraslih, — „šole Erasmus“, povezano s šolskim izobraževanjem, „udeležba mladih Erasmus“, povezano z neformalnim učenjem mladih. 	<p>Javni in zasebni zavodi znotraj glavnih sektorjev izobraževanja, ki jih program zajema, uporabljajo ime „Erasmus“ za namene obveščanja in razširjanja informacij v zvezi s programom; ime se povezuje z glavnimi sektorji izobraževanja, kakor sledi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „Evropa učenja“ visokošolsko izobraževanje Erasmus, povezano z vsemi vrstami visokošolskega izobraževanja v Evropi in mednarodno, — „Evropa učenja“ in usposabljanje Erasmus, povezano s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter izobraževanjem odraslih, — „Evropa učenja“ in šole Erasmus, povezano s šolskim izobraževanjem, — „Evropa učenja“ in udeležba mladih Erasmus, povezano z neformalnim učenjem mladih.

Obrazložitev

Skladno z zahtevo po spremembi imena programa.

Predlog spremembe 11

Člen 18(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Program podpira sodelovanje partnerjev iz tretjih držav, zlasti partnerjev iz sosedskih držav, v ukrepih in dejavnostih iz členov 6 in 10.</p>	<p>Program podpira sodelovanje partnerjev iz tretjih držav, zlasti partnerjev iz sosedskih držav, v ukrepih in dejavnostih iz členov 6 in 10 in 12.</p>

Obrazložitev

Cilj je omogočiti udeležbo partnerjev iz sosednjih držav v športnih dejavnostih.

V Bruslju, 4. maja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO